

شانسی برای تغییر:

موافقت صندوق بین المللی پول برای کمک به اقتصاد مصر با هدف به حداکثرسانی بهره برداری از پتانسیل های این کشور

- ✓ اقتصاد مصر با چالش های فوری و ساختاری بلند مدتی روبروست.
  - ✓ برنامه کمک صندوق در جهت ثبات بخشی به اقتصاد کلان این کشور، تقویت رشد اقتصادی و اشتغال است.
  - ✓ تقویت شبکه های تامین اجتماعی جزء مهمی از این برنامه است.
- صندوق بین المللی پول موافقت نمود تا وامی به ارزش ۱۲ میلیارد دلار به کشور مصر برای پشتیبانی از برنامه اصلاحات جامع اقتصادی این کشور پرداخت کند. وام مذکور تحت ترتیبات گسترده^۱ EFF با در نظر گرفتن مواردی برای حمایت از اقشار ضعیف، پرداخت خواهد شد.

چالش های اقتصادی طولانی مدت

عدم ثبات سیاسی، مسائل امنیت منطقه ای و کاهش تولید اقتصاد جهانی، اثرات منفی بر اقتصاد مصر گذاشته به نحوی که مشکلات ساختاری ریشه ای این کشور را تشدید کرده است.

- **نرخ ارز ثابت:** حفظ برابری پوند مصر در برابر دلار امریکا، باعث بهبود شرایط اقتصادی این کشور نشده است. در اثر این اقدام رقابت پذیری خارجی مصر کاهش یافته و ذخایر خارجی آن تهی شده ضمن اینکه کسری ذخایر ارزی بر سرمایه گذاری اثر منفی گذاشته و در نهایت موجب کاهش بی اعتمادی و کسری گاه و بیگاه ذخایر غذایی نیز شده است.

^۱ Extended Fund Facility

صندوق بین المللی پول، برای کشورهایی که مشکلات تراز پرداخت میان مدتی دارند که از ضعف ساختاری آنها ناشی می شود و نیازمند سپری کردن دوره زمانی برای رفع این مشکل باشند، تحت ترتیبات گسترده مزبور در اجرای برنامه اصلاح ساختاری به آن کشورها، کمک می نماید.

معاونت بررسی های اقتصادی

- کسری بودجه و بدهی بالای دولت - درآمدهای تضعیف شده در ترکیب با یارانه های هدفمند شده ضعیف به همراه دستمزدهای در حال افزایش بخش دولتی، باعث ایجاد کسری های زیاد و سطوح بالای بدهی دولت نزدیک به رقم ۱۰۰ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور شده است.
- رشد پایین اقتصادی - مسائل ماندگار ساختاری موجب محدود شدن رشد اقتصادی و اشتغال شده است. رشد فراگیر نبوده و در ایجاد مشاغل به ویژه برای جوانان و زنان موفق نبوده است.

کمک به مردم مصر

همان طور که خانم کریستین لگارد رئیس صندوق بین المللی پول اظهار کرده است این برنامه توسط دولت مصر برای مردم مصر و کمک به اقتصاد مصر طراحی شده است. برنامه جدید اصلاحات درصدد است تا چشم انداز اقتصاد مصر را از طریق بازگرداندن ثبات و اعتماد در اقتصاد و اجرای برنامه های اصلاح ساختاری مولد اشتغال، بهبود دهد.

اجزای مهم این برنامه شامل موارد زیر است:

- اعمال رژیم نرخ ارز شناور - این اقدام به ارتقاء رقابت پذیری خارجی، پشتیبانی از صادرات و توریسم و جذب سرمایه گذاری خارجی در کشور کمک خواهد نمود. همچنین این امر به بانک مرکزی مصر اجازه خواهد داد تا ذخایر خارجی خود را تجدید نماید. سیاست پولی بر استمرار روند نزولی تورم تا ارقام متوسط تک رقمی ۲ (۳.۵٪ - ۶.۴٪) در میان مدت، تمرکز خواهد یافت.
- تقویت درآمدهای دولت - نظام مالیات بر ارزش افزوده که در اگوست سال ۲۰۱۶ در کشور مصر اجرا شده است به تقویت درآمدهای بودجه کمک خواهد نمود. برای حمایت از حوزه های با آسیب پذیری بالا در جامعه، نظام مالیات بر ارزش افزوده جدید معافیت هایی را برای برخی اقلام غذایی اصلی مصرفی اقشار فقیر در نظر گرفته است.
- اصلاح یارانه های انرژی - یارانه های انرژی در کشور مصر بخوبی هدفمند نشده و اغلب اقشار غیر فقیر را پوشش می دهد. همچنین یارانه های مذکور تولیدات را به سوی صنایع با شدت بالای انرژی هدایت کرده و از صنایع کاربر و فعالیت های اشتغال زا دور کرده است. اصلاح رویه های مذکور، منابع را آزاد خواهد کرد و

معاونت بررسی های اقتصادی

می توان این منابع آزاد شده را در زمینه های اولویت دار شامل سلامت، تحصیل، تحقیق، توسعه و حمایت اجتماعی هزینه کرد.

- **تقویت برنامه های حمایت اجتماعی** - تقریباً یک درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور از محل سپرده های مالی تامین خواهد شد که مستقیماً به یارانه های اضافه تر غذایی و انتقالات نقدی به سالخوردگان و خانوارهای فقیر اختصاص خواهد یافت. منابع مالی لازم برای برنامه های اجتماعی نظیر تغذیه مدارس، یارانه برای تامین شیر نوزادان و داروی مورد نیاز کودکان و آموزش های حرفه ای برای جوانان و در مورد تغذیه رایگان مدارس تا حد زیادی افزایش خواهد یافت.

- **تقویت رشد از طریق اصلاحات ساختاری گسترده** - اصلاحات برای بهبود محیط کسب و کار نظیر ساده سازی دریافت مجوزهای صنعتی و تسهیل دسترسی به منابع مالی برای بنگاه های کوچک و متوسط هم جزئی از این برنامه است. این روش ها به تقویت ایجاد شغل و رفع مشکل بیکاری بالای این کشور به ویژه مشکل حاد بیکاری جوانان و زنان کمک خواهد نمود. تسهیل دسترسی به مهدکودک ها و بهبود شبکه حمل و نقل عمومی، امکانات بهتری را برای زنان مصری به منظور کار در خارج از منزل فراهم خواهد نمود.

موقعیتی برای آینده ای بهتر

مصر کشوری با پتانسیل و توانایی های بالاست. دارا بودن جمعیت پویا و جوان، بازار بزرگ، موقعیت جغرافیایی مطلوب و دسترسی به بازارهای خارجی مهم از مزیت های این کشور محسوب می گردد.

باز شدن کانال سوئز، حجم سرمایه گذاری بالا در حوزه انرژی و کشف میدان های گازی بر پتانسیل رشد اقتصادی این کشور دلالت دارد.

در صورت اجرای صحیح این برنامه، تا سال ۲۰۲۱ رشد اقتصادی به ۶ درصد (مشابه ارقام بازه زمانی ۲۰۱۰-۲۰۰۵) خواهد رسید. برنامه اصلاحی دولت مصر تحت کمک صندوق بین المللی پول درصدد است تا رشد را افزایش دهد، یافتن شغل را برای زنان و جوانان تسهیل نماید و از اقشار ضعیف و سایر گروه های آسیب پذیر حمایت کند.

ویژگی های کلیدی برنامه اصلاحات اقتصادی

- ایجاد رژیم منعطف نرخ ارز برای حذف بیش ارزش گذاری، تجدید ذخایر و تامین بافرهایی برای مقابله با شوک های خارجی
- اعمال سیاست انقباضی پولی برای محدود کردن تورم
- انقباض مالی برای اطمینان یابی از ثبات میان مدت بدهی های دولت
- تقویت شبکه های تامین اجتماعی و افزایش هزینه های دولت به نفع فقرا^۳ به منظور کاهش اثرات آسیب پذیری اجرای اصلاحات بر آنها
- اصلاحات ساختاری برای تقویت رشد فراگیر، ایجاد مشاغل، افزایش و تنوع بخشی به صادرات، بهبود محیط کسب و کار و تقویت مدیریت مالی عمومی

^۳ Pro-poor spending